

Bila aştî û aramî
hertim ji para te be...

HESEKÊ

1 Welat

PEYVA WELAT

Gelek bajar û hezkirinek

Aras Yûsiv

2

Her yek ji me nasnameyek wî heye û di her nasnameyekê de navê bajarê jidayikbûnê li ser hatiye nivîsandin û li wî bajarî her mirovek gelek bîranîn, dost, heval û mirov hene ta dighêje radeya ku mirov dibîne bajarê me yê bitenê yê şêrîn e li nav bajarên dunyayê, herhal bajarê her mirovekî şêrîn e û ti bajar ji yê din şêrîntir tunene, lê gengaze ji ber girêdana mezin bi bajarê jidayikbûnê mirov dibîne ku bajarî wî hemî şêrînbûn be.

Ev bêtirî çar sala ne, ji dema ku şer li Sûriyê dest pê kiriye nema kesê kurd li êşa bajarê xwe tenê dinere bi qasî ku li êşa bajarên din yên kurdî dinere, weku ew bajar hemû yek bin û dûvre ji hev dûr ketin û her qetîkî jê hinek ji hezkirina wî bîriye, lewra eger li hundir an li derve be, tê bibîne ku kurdên rojava ne tenê bi êşên bajarê xwe diêşin lê ew bi êşa her bajarekî li rojavayê kurdistanê xemê dikişînin.

Kovara WELAT
Çandî- Giştî- Mehane

Sernivîser:
Aras Yûsiv

Desteya rêvebir:
Xweşnav Heso
Mihemed Zekî Mihemed

Dizayner:
Hesen Berzencî

Têbînî: mijarên ku di kovarê de belav dibin, nerîna xwediyê xwe ne û nivîskar berpirsê wê ye

Mafê çap û ji bergirtinê, ji kovara WELAT re, parastîne

ji bo têkiliyê:

welatpress2014@gmail.com

www.facebook.com/Dengekurdistanasurya

Dibe ku her şer nêzîkî bajarekî ji bajarên rojavayê kurdistanê dibe gelek kes nema bi êşên rojane yên xwe wek bajarên din ku di nava şer de bin hest bibe û li vir Kobanî û Heseke du mînak bûn ku li seranserî rojava ji destpêka êrîşa li ser wan, wan dilê her kurdekî li rojava bi xwe ve girêdan û bernedan.

Dibe ku di şer û rewşên zehmet de ev hestên wisa ji hezkirin û girêdana bi bajarên din yên rojava re bi me re xuyatir dibin, û ji ber her ku roj diçin şer dighêje bajarekî din lewma dilên me êşa her bajarekî dibînin û xewzî ku hew nebînin. hêvî li vir heye ku di pêşerojê de em vê hezkirinê di hundirê xwe de nas bikin lê ne di rewşên wisa zehmet de ku bajar tev dikeve nav agir de lê dema ku ev bajar avatir û geştir dibin û ew hêviya herî mezin e piştî ku ev şer raweste. ■

تَبَنِّي ثَوْرَةَ
adopt a revolution

Hin agahî li ser Dewleta Dostekî

Diljar Emîn

Pêvajoya jiyan û dîroka gelê Kurd ji berî zayînê ta îro, diyar dike ku bi dehan dewlet û mîrnîşiyên Kurdî rabûne û hilweşîne mîna (Mîdî, mîtanî, Eyûbî, Mîrnîşiya Botan û Soran...HWD).

Lê sebarefî nivîsandin û çesapandina van bûyeran di pirtûkan de pir kême, evjî vedgere kêmasiya dîroknivîsên kurd yê wê demê, nemaze yên serdema Îmbirtoriya Îslamî, ji ber ku gelek dîrokzanên Kurd hebûn mîna (Bavê Henîfe yê deynûrî, Kurê Esêrê Cizîrî, Kurê Xelkanê Erbîl....) ji 10% pêve ji dîroka gelê xwe ne nivîsandin e.

Dîrokzanên Kurd yên ku xwe westandine û hemî karînen xwe di rajeya nivîsandina dîroka gelê xwede bikaranîn e, evin: (Ehmed Kurê Yûsiv Kurê Ezreqê Fariqî, Mistewfî Kurê Mubarekê Erbîlî û Şerfxanê Bedlîsî) e.

Hêjayî gotinê ye ku di çerxê bîstan de zanyar û dîrokzanê Kurd Mihemed Emîn Zekî, dîroka Kurdî ji nû vejand û dergehê lêkolînê li pêşiya rewşenbîrên Kurd vekir.

Di derbarî vê yekê de pêwîste em bînin zimên ku dîrokzanê Kurd Ebdilreqîb Yûsiv pirtûkeke nixrdar û ber berfireh ji du beşan li ser Dewleta Dostekî bi Şeweyekî Zanistî nivîsiye.

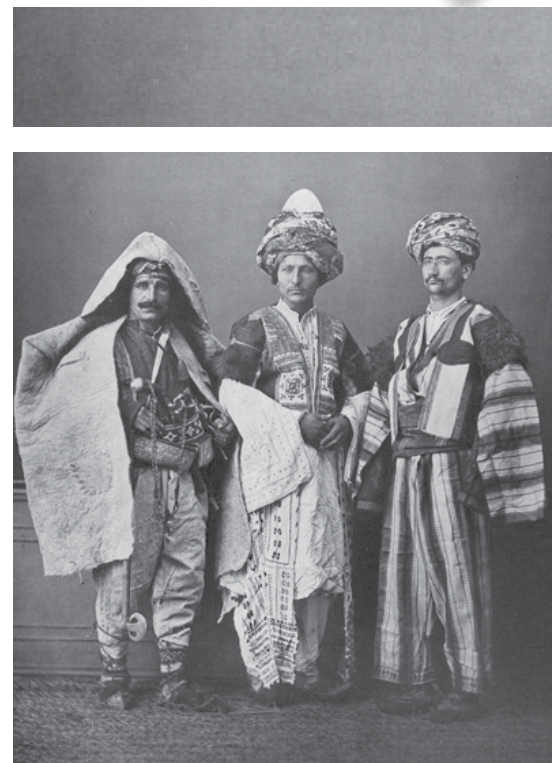
Ji ber ku pêwîste em dîroka xwe binasin emê hin agahiyan li ser vê dewletê bînin zimên.

Dewleta Dostekî li ser dest Mîr Bad kurê Dostik di sala (972) an de hatiye damezrandin, ta sala (986)an berdewam kiriye.

Siyaseta wê ya derve li ser bigeha jiyan aştîyane bi dewletên derdora wê re ava bû.

Siyaseta hundirî li ser dadmendî, perwerî û wekheviyê avabû, ewleyî tede parastî bû, vajeyî dewletên herêmê ku ji tirs, ne ewleyî û sergêran tije bû, pîrsa herî nixrdar û balkêş ku Dewleta Dostekî ji Dewletên derdora wê cuda dikir, wekheviya dinavber Mislman û Xiristîyanan (Filehan) de bû.

Dewleta Dostekî di Kurdistana navîn de hatibû damezrandin, lê ne bi tevayî di bin destlata wê de bû, sînorên ku di bin destlata wê de, hemî xaka di navbera van wîlayetan de bû: Diyarbekir, Sêrt, Bedlîs û paçek ji Wîlayeta Mûş tevî Erdîş ya ku girêdanên wê bi Wîlayeta wanê re bûn, parçên ji Wîlayeta (Elazak – Elezîz, Xerbût, Hisin Ziyad) û Wîlayeta Orfa (Ruha) û parçeke ji wîlayeta herêma Sûriyê, ji sere kaniyê

ta bi Çemê Dicle, bajarên îro di navbera wan de evin: Derbasiyê, Amûdê, Qamişlo û Dêrik.

Paytexta wê Meyafaerqîn bû, giringtirîn bajarên wê ev bûn: (Diyarbekir, Silfvan, Cizîra Botan, Erzen, Bedlîs, Xelat, Erdîş û Hesên Kêf).

Dîroka Pêvajoya miletan diyar dike ku Rewşenbîr û Dîrokzanên hemî miletên cîhanê, bûyer û nûçeyên baş û xerab ku bi ser wan de hatî, nivîsandin e û dinivîsin.

Ji ber vê yekê erk û sitûbarê hemî Nivskar û Rewşenbîrên Kurd e, ku dîroka miletê xwe binivîsin, ev dîroka ku gelek pîlan û dav li dorê tene vedan ta ku bincil û tune bikin ■

السينما الكردية هوية لحضارة الكرد

فتر احمد - ديرك

هناك

عدة اسئلة تطرح نفسها ، وفي الاجابة عليها قد نعرف اهمية السينما الكردية وموقع الفيلم الكردي بين السينما العالمية ، كأن نقول هل هي صدفة ان يحضر اسم العراق في مهرجان كان السينمائي وهو بلا شك اهم مهرجان سينمائي في العالم من خلال فيلم كردي ؟ ، وهل هي صدفة ان يكون اشهر مخرج ايراني هو مخرج كردي ؟ ، وهل هي صدفة ان يكون اشهر مخرج تركي على الاطلاق هو مخرج كردي ؟ ، وهل هي صدفة ان يكون اشهر فيلم في تاريخ السينما الارمنية هو فيلم كردي وبالأحرى يتحدث عن الاكراد ؟ .

طبعاً .. هذه التساؤلات تخفي وراءها حكايات طويلة من الصعوبات والمعاناة والرغبة الدائمة في تأكيد الحضور.

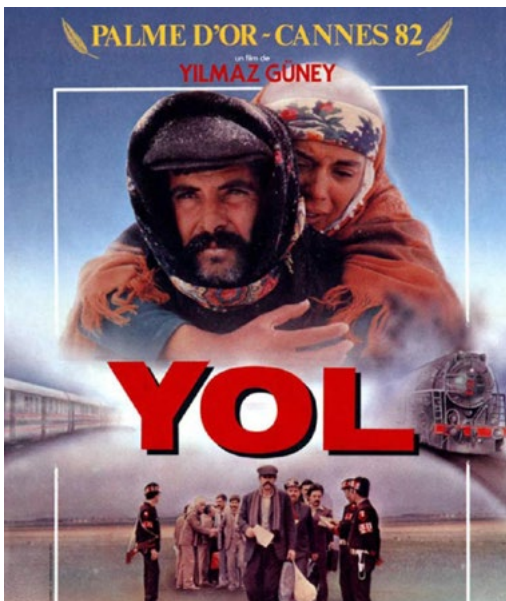
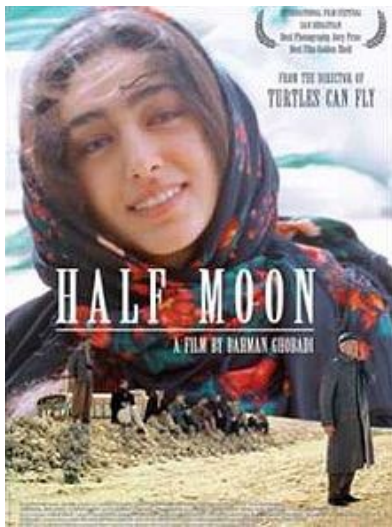
للسينما الكردية تاريخ حافل في صناعة الأفلام ولديها تجربة متنوعة في طرح القضايا والموضوعات المختلفة والتي تناقش بمجملها القضية الكردية ، حيث ان فيلم " زاربا " للمخرج بيك نزاروف ، يعتبر أول فيلم روائي عن الكرد ومن انتاج الاتحاد السوفيتي والذي عرض عام 1927 كذلك من أوائل الافلام الكردية " دختر لور - ابنة اللور " في عام 1934 للمخرج عبد الحسين سبند من ايران ، و فيلم " مم و زين " للمخرج يحيى فائق الذي حاول جمع مواد و وثائق عن الملحمة الشعرية للشاعر الخالد أحمد خاني لانتاج هذا الفيلم ، بالإضافة لافلام كثيرة مثل: " قانون الحدود " عام 1967 ، للمخرج لطفي أمير عقادي ، المأخوذ عن سيناريو ليلماز غوناي ، وقد اصابت صناعة السينما الكردية حالة الجمود بعد موت المخرج الكردي يلماز كونيبة والذي قدم للمكتبة الكردية أكثر من 300 فيلماً ، إلا أنه يبدو في الفترة الأخيرة أنها بدأت تشد من عودها مجدداً وهو ما يتمثل في حركة النمو الواضحة في انتاج صناع السينما الكردية سواء من الأفلام القصيرة أو الروائية الطويلة التي تسلط الضوء على قضايا وهموم الانسان الكردي.

بالنسبة إلى يلماز غوناي (1937 - 1984) ، يمكننا القول وبكل اعتزاز بأنه الأب الروحي للثقافة السينمائية في كردستان. فقد حصل فيلمه " القطيع " على جوائز عالمية، منها جائزة فيمينال البلجيكية، وجائزة كران بير من مهرجان لوكارنو الدولي الثالث والثلاثين، والجائزة الكبرى من مهرجان فالنسيا، أما فيلمه المعنون بـ " الطريق " فقد حصل هو الآخر على عدة جوائز عالمية، منها جائزة السعفة الذهبية في مهرجان كان الدولي الخامس والثلاثين، مناصفة مع المخرج اليوناني كوستا غافراس. أما بهمن قبادي، صاحب فيلم " زمن الخيول المخمورة " فقد استطاع أن يحقق نجاحاً عالمياً، وخاصة بعد فيلمه المتميز " السلاحف أيضاً تطير "، حيث حصد هذا الفيلم أكثر من سبع وعشرين جائزة عالمية. وتجدر الإشارة إلى أن فيلم " السلاحف أيضاً تطير "، هو أول فيلم يتم تصويره في كردستان العراق، منذ ست وعشرين عاماً.

والجدير بالذكر واحتفالاً باختيار مدينة اربيل عاصمة السياحة العربية للعام 2014 فقد تم في العام الفائت (2014) افتتاح مهرجان اربيل للسينما الاول وقد شاركت في المهرجان افلام لفنانين كردستان مثل فيلم "وجه الرماد" إخراج وسيناريو شاخوان إدريس، وفيلم "ابنة التبان المشهورة" إخراج تنبا كريم، وفيلم "وطني فلفل حلو" للمخرج هونير سليم، أما المشاركة العربية في المهرجان كانت من خلال الفيلم المصري "فتاة المصنع" للمخرج محمد خان، والفيلم اللبناني "نسوان" للمخرج

سام أندراوس، والأردني "الشراسة" للمخرج محيي الدين قندور، والسوري "مريم" للمخرج باسل الخطيب. وكان هناك أيضاً فيلمان للنجمة التركية بيري سات هما "هزة حياتي" و "موسم الكركدن"، والفيلم الأميركي "مانديلا. طريق طويل إلى الحرية" للمخرج جاستين شادويك".

ومن المؤمل أن يكون تقليداً سنوياً ينعقد في الموعد نفسه بمدينة اربيل ، ويكون منبرا لصناعة السينما الكردية الحديثة لتعرف العالم كله على الكرد .

جكرخوين... شمس لا تغيب

خورشيد شوزي

الشعر
الكردي بجذوره الأصيلة، الإنسان والأرض، تعتبر نماذج إبداعية عملاقة ليس في سماء الأدب الكردي فقط، بل في سماء الأدب الإنساني، والأدب الكردي، استطاع، في جزء مهم منه، أن يتغلب على ظروف محوه، كافة، ويحافظ على جزء من نصوصه المنقولة- شفاهاً- ومن بينه ما سينقل بأقلام بعض المستشرقين، أو بعض أبنائه، رغم ضياع جزء كبير من نفائس الأدب والإبداع الكرديين، رغم أن الكردي الذي أثر سواه على نفسه، وأمن بشراكة العيش معه، سها عن تشكيل كيانه، والاستنثار بجغرافيته، ليجد ذاته في دوامة الذوبان، بعد أن طرأت سياسات غريبة على مكانه، وجدت أن دورتها لا تكتمل، إلا بإزالة أي أثر له.

لكن هل هذه الحالة أبدية؟ لا، بكل تأكيد، إنها حالة عابرة في تاريخ شعبنا، ولا بد أن تزول بزوال أنظمة الاحتلال والقهر، ولا بد أن نعود إلى لغتنا وتعود إلينا عودة الحبيب إلى الحبيب.

شهدت سماء كوردستان عدداً كبيراً من الشعراء والأدباء المبدعين، الذين ولدوا على أرضها، وأكلوا من طيب تربتها، وتلفحوا بأريج هوائها، وتذوقوا عذوبة مائها، والتصقوا بصخور جبالها صديقهم الوحيد في السراء والضراء، شعراء وأدباء عرفوا بجودة السبك ومتانة الأسلوب، وسبب ذلك عشقها السرمدي، وكأنها صرخات قلب مقطوع، وأنات صدر موجع مكلوم.

ولأن الشعراء طبقة مثقفة، تضع الأمور في نصابها الصحيح، وفي موازينها المستحقة، ولأنهم كانوا يتحسسون عظم المصائب وشدة ألمه، دواخل نفوسهم وما يعانونه من برم وضيق بحال الدنيا وسلوك الناس، فهم يستخلصون العبر لهم وللآخرين، لأنهم وعوا فلسفة الوجود وسبر غور معانيه، وأيقنوا في قرارة أنفسهم أنه لا خلود في الحياة الدنيا إلا لأرضهم المعطاءة.

في الزمن الجميل- لا أدري سابقاً أم الآن- كانت البيوت تمتلئ لتعيش شعراً أو نودة، كان يومها للشعر والشعراء والإبداع عموماً قيمة كبيرة. يتبادلون الكلام حول الشعر والشعراء، الكتابة، هموم ومشاكل المثقفين والوطن، عن الآلام والأمال، عن الأوهام والأحلام. كانوا يحاولون أن يهزموا اليأس والإقصاء من قبل السلطات الجاثمة على صدورهم، بتبادل الآراء وإلقاء القصائد التي تعتبر وسيلة تفرغ وأداة ترميم داخلي لما هم فيه.

في البداية تساءلت هل يكفي الكلام عن مبدع عزيز

غادرنا إلى الأبد؟ مع العلم بأننا كلنا موتى مؤجلون إلى حين، لأنها سنة الحياة.. في اعتقادي أن الوفاء أسمى من الرثاء، والوفاء يملئ علينا أن نفتح بعضاً من صفحات كتاب حياة وكفاح معلمنا الأكبر الراحل "جكرخوين"، ونبين مدى تأثيره وتأثيره على شعبه وقضاياها الثقافية والوجدانية والوطنية.

والآن، وبعد ثلاثين عاماً، لا أدري هل يستطيع قلبي أن يجود ببعض من ألمه على رحيل شاعر فذ؟ .. مع أنني لم أترك لغير مشاعري تخط لحظات الشعور بالفقدان .. هكذا هي الروح عندما تستجيب بتلقائية لبلورة حزنها .. فالدموع ليست كافية .. والصمت أحياناً قد يجرح ضمائرنا المعذبة ونحن نقرأ بعضاً من حكايات رحيل أصحاب البصمات التي لا تغيب في الساحة الشعرية الكردية .. نودع جيل الرواد، ولكن الشعر سيبقي ينتج دوماً ما هو لائق به .. قررت أن أساهم بكلمات متواضعة جداً في رثاء صادق في الذكرى الثلاثين لرحيل شاعر كبير عظيم .. مع أنني على يقين بأن العظماء لا يرحلون بل يولدون من جديد كل لحظة في قلوبنا ..

قلما نجد شاعراً نظم مثله صورة صادقة لعمق النفس الإنسانية والعلاقات الاجتماعية وحب الأرض، وجعله مرآة تنعكس عليها العاطفة المشبوبة تجاه الوطن المملوك. لأنه استمد مادته من القلب وعبر عن الشعور، فوجد فيه الشاعر المتسق المكنون قلبه بالألم والأشجان، المؤطر بالأفكار والآراء ذو الدلالات العميقة، تعبر عن مكونات أنفاس بني قومه، وما يعانونه من ويلات ونكبات، فيرسم ذلك بريشة جميلة على صورة أبيات تنير الدرب بأضواء تفتح المغاليق.

رحلت عنا جسداً، لكن فكرك وإبداعاتك ستبقى خالدة بقلوب وعقول أبنائك الكرد، وأبياتك تطرق مسامعهم، وتزيح وشاح الحزن عن حياتهم، فنحن نراك في كل حضور وفي كل مقام ينطق بحروف صادقة، فيصبح الموت حياة من خلال الكلمة. ■

Keroşk

Xweşnav Heso

Li şikeftê de ji şikeftên welatê me, civînek pir mezin hate komkirin, di sala 3000 b.z , dem êvare û endamên vê konfiransê tevde li hêviya serokê zeviyê ne.

Di nava kurtepista endaman de, bêhnê ne xweş belav bû , lê tu kesî nezanibû ku xwediyê wê bêhnê kiye !

Tenê \Genî\ serokê partiya keroşkan, xwe melûl kiribû, û serê xwe xistibû li bin masê de, belkî wî zanibû ku çi kiriye ?!

Bi himhima serokê zeviyê \Şêro\, deng ji endaman hate birîn, û bi derbasbûna şêr li nava civînê, amadekar û teva endamên konfiransê rabûn li ser xwe rawestî û rêz û silav ji şêr re pêşkêş kirin !

Teva bejna xwe li ber serok tewandin, û serên xwe ber jêr kirin, ji bilê Genî, tenê Genî li şûna xwe rûniştî mabû!!

Di wê gavê de endam tevde mabûn matmayî û

cemidî, di hundirê xwe de dipirsîn, gelo bo çi serokê keroşkan ji ber serokê zeviyê ranebû li ser xwe, û wî jî wek hemiyar rêz û ser bijêrkirin ji şêr re nekir ?!

- belkî Genî dixwaze guhertinekê di zeviyê de bike, û ne dûre ku şoreşek bi hêz bigerîne û avabike!!

(serokê partiya Guran di guhê şêr de, wisa got).

- ez dibêjim belkî Genî xwest ku nav û dangê şêr bişkîne, û şêr li ber çavê endaman de, bi çûk bike!!!!

(ev jî peyva serokê partiya Roviyan bû).

- gelo bo çi Genî wilo dike? , bi serê şêxê zeviyê, ez bi xwe nizamim!!!

(serokê partiya Keran wisa got û du mêş ji ber devê xwe firand).

* di nav wê lihevketinê de, şêr kenîya û ferman da ku endam li cihên xwe danişin, û got :

(Gelê hevala! ,vê gavê em li hev civiyane ta ku em çareyekê ji tirsê re bibînin!, wek tirsî mirovan ji leşkeran !, û tirsî mêran ji jinan !, û tirsî olperestan ji Xwedan û ji nervînê !!

lê berî her tiştî...! tirsî Keroşkan ji Şêran !!).

Şêr wisa got û carekê di kenîya , dîsa şêr berdewam kir :

(û berî ku em li ser van rawestan rawestî, divê ku em kêfê bê deng li ser canê endamê ji endamên civîna xwe rawestî!, belê vê gavê emê hevalê ji hevalên xwe binax bikin û daxwaza bihûştê ji wî re bikin!!).

Lê endaman nezanibûn ku şêr li ser kê dibêje!

dîsa şêr di bin simbêlan de kenîya, û destê xwe li hêla serokê Keroşkan nîşan kir, serê xwe hejand û got :

(belê hevalno, îro ewê rûniştina me li ser babeta tirsê ba ,lê mixabin hê me dest bi wê nekiribû, "Genî" çûye ser dîlovaniya xwe!).

*ji hêla xwe de, cigirtê serokê zeviyê, bi dengê bilind biryar da û got :

(civîna me li paş ket ta sala 4000 z , ta ku keroşk nema êdî bitirsîn, û tenê ji ber himhima Şêran nemrin!!) ■

أحلام

اناهيئا سينو
 أطاردك في عقر احلامك
 واضحك كضحكة جلادك
 في محكمة الموت
 فيها أنذا
 أسخر من اغنية الخوف
 و أعلق على حباله نفسي
 فتتدلى الكلمات من حنجرتي
 وتخدم الصرخة
 أعود مطاردتك
 ولكن هذه المرة في وسادتك المطرزة
 بدموعي الحمراء
 فمن صنوبر البقطة
 يتدفق الحلم شريدا
 ثملاً
 مرهقاً
 فلا تتقدم اكثر
 في شرح مملكتي
 ولا تعتمد سقوطي
 فيها أنذا
 أتلبس أنوثتي
 و انتظر فراري
 من خوف شاق
 أو ضياع مؤبد

Şevyarê

Ezîz Xemcivîn

Şevyarê!
 Kengî dê bibim
 Şahînê şevîna hêlîna wê
 sîngê?
 Kengî şevgeşa şêrîn,
 ji canê xwe re bikim nivîşt?
 Kengî dilê min
 meya şahiyê
 ji buhiştê çavan bimijit?
 Şevyarê!
 Şevnîşîn im*
 Şevşevokên bînahiyê*
 şevder bi hizra te re mest
 dimînin!
 Gulyazên gotubêjan
 di bihna bendewariya te de
 sax dane.
 Di gengeşiya dil de
 şevçiraxa evîna te
 bi şevîna bînahiya te re
 şevreşkî dibe.
 Nema zanim,
 pîroziya pista te,
 bi çi awayî
 di çavan de hilînim?
 Şevyarê!
 Şemalên kenê te di şarê
 şekirî de
 silavên navdayî ne.
 Govenda perwaneyên
 rengareng
 li ser mijankan tîpên
 helbestî ne!

tu kiriya piştîyê hiş
 bel û beş
 jiyanê giştî qaşa surîştê
 li bîreweriyê vebistiye!
 Şevyarê!
 Şaha Waşokanî,
 taca dilê,
 tu kolosê rewan î.
 Dîwana arama min î
 Şevşenga te bû,
 Şaxên laşê hevirmêşî,
 roniya êmîşên helbestvaniyê
 ji razeyên dil diguvêşî.
 Zimangerîna buhara min
 tovê evîna azadiyê
 di sîngê de,
 Şevyarê bi çavên xwe ew
 çandîye!

Hevpeyvînek taybet bi mamoste Arşek Baravî re (lêkolîner û mamosteyê zimanê Kurdî).

Hevpeyvîn: Alan Alûcî

Di despêkê de, em dixwazin tu xwe pênasî xwînerên kovara Welat bikî.

_Navê min, Ehmed Bavê Fatma ye, ji sala 1980 ê de, min navê Arşek li xwe kiriye, ew sala despêka minî ziman bû, ez li Amûdê ji dayik bûme û ta nuha jî, tevî gera minî li pir welatan, ez hêj li Amûdê dijîm.

-Mamoste Arşek, yekem car dema tu fêrî xwendin û nivîsa Kurdî bû, li ser destê kê tu fêr bû?

_Ne payebilindiye, dema ku ez bibêjim ez nebûme şagirtê tu kesî, çiku min ji hersê partiyên heyî di ciwaniya xwe de, xwest û kesî ez hîn nekirim, ji ber ku min tevlêbûna wanî konevanî, nedipejirand, lewra min bi pars û gera li pirtûk û navendên zarê kurdî, hem jî bi hevsengiya di navbera tîpên Kurdî û Îngilîzî de, xwe hînî nivîsîn û xwendinê kir, berya vê jî, min helbest bi tîpên Erebiî dinivîsî û ji bo vê yekê, ez naşî bûm û ez di Bêrûtê re derketim.

_Ji bilî ziman, tu helbestan jî dinivîsî, tu berhemên te yên çapkirî hene?

_Bê guman, destpêka min ji helbestê bû, lê ji ber ku min derdê vî zarê monopolkirî hilanî, min soz da ku ez ji vî zarî re bikim û kî li kuderê be, çî bixwaze ez pê re alîkar bim, berhemên min evin: Sê dîwanên helbestê, neçapkirîne te vê rojê!

Ji rista hînkirina zarê kurdî, şeş astin, min asta yekemîn tenê çapkirîye.

Zar û Ziman, pirtûka minî rêzimanî ye, min çap kiriye.

Zarê Zêrîn (lêvegera rêzimana zarê kurmancî), du bergin, amade ne, ji heyşt salan ve, li hêviya hinekan e da çap bibin û hîn jî nebûne!

Dîroka Kurdanî Kevnar, çap nebûye.

Romana sêwî bi navê JIYAN, li hêviya çapê ye.

Gotarên vê serdemê, neçapkirî ne. Bîrtengên min, li hêviya çapê ye.

Heftsed û pêncî sal di navbera Yazdan û Zerdeşt de, ne çapkirî ye..û.h.w..!

_Mamoste Arşek, di dema ku hîn rêcîm di herêma me de deshilatdar bû û zimanê Kurdî jî qedexa bû, te xulên perwerdeya zimanê Kurdî; ji şagirtan re vedikirin, di wê demê de, te çî astengî li pêşiya karê xwe didîtin?

_Min yekemîn xula zarê Kurdî, di sala 1986`em de, li Amûdê vekir û min berdewam kir ta roja îro, karê min pir bi dizî bû û di bin sîwanên karinî dîtir re min derbas dikir, di sala 2006 an de, min bi çend kesên welatparêz re Komîta Celadet (serbixwe) damezirand, karê hînkirinê eşkeretir bû, de îcar ji berê de, û ta despêka şoreşa Rojava, astengiyên herî dijwar ji rejîmê bûn-gazina min jê nebû çiku dijmîne-lê ji partiyên me jî hebûn, hem gel jî bi tirs bû, civakê li gor ku me dixwest bersiv nedida, ta gihîşte astekê ku hin partiyên me, navê komîtê jî ji berjewendiyên partîtiya teng re monopol kirin, lê ji wan re neçû serî, li dawiya vê bersivê jî, ez bang li gelê xwe dikim, hîn jî Komîta Celadet di karê xwe yî serbixwe de berdewame.

_Nuha, di dibistanên fermî yên Rojavayê Kurdistanê de, waneyên zimanê Kurdî jî hene, ev yek dê çî bandora wê li ayindê (paşeroja) zimanê Kurdî hebe?

_Kesera ku di dilê bavpîrên me de ma û ji pêkanîna wê bêpar bûn, îro bû para me, ji bilî hemû qeyranên konevanî, di dîrokê de, û ji cîhanê re, mancî bû ku Kurd xwedî çand û ziman in, cara yekemîne ku ji hezarên salan ve zarê Kurdî bi nivîsîn û xwendin di pirtûk û rêbazên heyî de, tê tomarkirin û zarok û mendalên me hînî vî zimanî dibin, ku cîhan li me bibe yek û me qir jî bikin nikarin ta sed salên din jî vî zimanî vegehrînin weke berê, çiku karek jêre bû.

_Mamostên ku li dibistanan, waneyên Kurdî didin, çawa têne desnîşankirin?

_Her demek lehengên wê jî ewê hebe, evan mamosteyan jî, bi lehengî qonaxên demê sitendin û kêş ji vî karê pîroz re xweş kirin, wan keda xwe di dîrokê de bi cîh kir û di her karê zor de, gevevên pêşî ew pîroz û herma ne.

_Nuha derfetên fêrbûna zimanê Kurdî li ber xelkên Rojavayê Kurdistanê vekirî ne, lê dîsan jî gelek kes girîngiyê nadin vî tiştî, bi nerîna te, sedem çine?

_Sedema yekemîn, çanda rêjîmê a kevnare, bandor li mejiyan kiriye ku ev ziman tu nanî nade, di pê re jî, berjewendiyên partîti rê li ber millet û gelek tiştan wenda dîkin, hem jî partî bi xwe, piştewaniya gel di vî warî de nakin, ku her yek ji wan bike biryar, dikarin zimên bi piraya gel şêrîn bikin, lê mixabin.!

_Piraniya rewşenbîrên Rojavayê Kurdistanê, bi zimanê Erebi dinivîsin, sedem çine ku ew bi Kurdî nanivîsin?

_Min gelek caran ji wan pirsîye, ji min re digotin: (De here lo, ew mufredat û mustelehatên ku ji me re lazîmin, di luxeta Kurdî de, tunene).

Ji ber ku ew bi Kurdî nezanin, ji wan werê ku hew Erebi dewlemende, lê di van demên dawî de piran ji nivîskarên me, piştî ku hînî Kurdî bûn û dewlemendiya zaravên vî zimanî dîtin, ji ya xwe vegehrîyan û nuha nivîsîna Kurdî ji xwe re dîkin şanazî, ez ne dibêjim bila bi zimanên dîtir nenivîsin, lê ez bawerim ku tev de karin û roj hatiye ku bi zimanê xwe jî binivîsin.

_Tu paşeroja zimanê Kurdî li Rojavayê Kurdistanê çawa dibîne?

_Ev peyvên paşeroj û pêşeroj, ji dema bê re ne cîgirin, çiku bêhnîk, bîstîk, demjimêr, hefte, meh, sal û sedsal û. h. w, tev de di dema bê de ne, ne roj tenê ye ku em pêş û paş bibêjin, lewra peyva ``ayinde`` di nerîna min de çêtîre.

Bibûrînin, dê ayinde zarê Kurdî li Rojava, bibe mînaka herî bala û serete hem ji Kurdan re, hem jî ji gelên cîhanê re.

_Mamoste Arşek, gotineke dawî, ji xwendevanên kovara Welat re?

Derfet û delîve di jiyana mirov de, ku hat, ji dest xwe bermedin, dibe hew vegere, lewra ezê li we biqûrim:

Werin bixwînin tîpan/fêr bibin mekin rîpan

Tîpên girs û tîpên hûr/ teva berdin binê tûr

Kesê zanibe vana/ wê bibe jîr û zana

Emê bêjin tîpa `a` /biçûk mezin wek bira

`Z` jî ma kat ji zar re/ xwe qels mekin ji kar re

Têbînek bê dirave/ rênivîsa hergave... ■

حوار خاص

نجاح كوت

الناشطة المدنية و رئيسة رابطة هيرو
للمرأة الكردية في سوريا

حاورتها شيرين تمو

فيما يتعلق بالمرأة وصحتها وصحة أطفالها، و أنشأنا مكتب للرعاية والطفولة مؤخراً في كوباني، والآن نقوم بورشات تدريبية تتعلق بدور المرأة في نشر السلام، ونقوم بحملات توعية تمنع زواج القاصرات

- أنت كإحدى نساء كوباني الواعيات المثقفات، ماذا تقولين لنساء كوباني في محتتهن هذه كونك إحدهن؟ وما الخطاب الذي توجهينه عبر مجلة ولات للنساء السوريات؟

- أحث نساء كوباني بشكل خاص أن يقمن بدورهن الفعال في المجتمع، أن يعملن كل واحدة منهن كزوجة صالحة، وأم حنونة، وسياسية وشاعرة وطنية ومعلمة، كانت للمرأة الكوبانية في محنة التشرد النصيب الأكبر من المسؤولية، لذلك لا يقتصر ندائي للمرأة فقط، بل أحث المجتمع أجمع أن يساند النساء للتخلص من أفكار المجتمع الذكوري، وأن يفعل دورهن بشكل إيجابي أكثر.

كوباني جزء من سوريا، ونساؤها شريحة من نساها المناضلات القويات اللواتي يعملن معاً لبناء مستقبل حر ومشرق لسوريا المستقبل

- من هي نجاح كوت؟

- نجاح مصطفى كوت، امرأة كردية من كوباني من مواليد 1973، من أوائل النساء اللواتي عملن في مجال المرأة، والدفاع عن حقوقهن، وتوعيتهن بواجباتهن منذ أكثر من عشرة أعوام، وما زالت تعمل في هذا المجال كرئيسة لرابطة هيرو للمرأة الكردية في سوريا

- منذ متى خرجتي تتادين باسم المرأة، وما هي المؤسسات والأحزاب التي انتسبتي لها؟

- عملت منذ أكثر من عشرين عاماً في الحزب الشيوعي السوري، كما كنت عضوة في حزب (البارتي)، لكنني تركت السياسة وتفرغت للانصراف للعمل المدني ومناصرة المرأة، كنت من مؤسسات رابطة هيرو للمرأة الكردية في سوريا، والآن أنا رئيسة هذه الرابطة، وأعمل أيضاً كناشطة في مجال حقوق المرأة.

- متى تأسست رابطة هيرو؟ وما هي آلية العمل الخاصة بها، وما هي الأهداف التي تؤمن بها الرابطة، وما الصعوبات التي واجهتها وتواجهها حتى الآن؟

- تأسست رابطة هيرو للمرأة الكردية في سوريا منذ 10 / 10 / 2012، وآلية العمل هي النشاطات التي نقدمها لنشر الثقافة وتوعية المرأة وتحريها من القيود المفروضة عليها، وفتح آفاق المستقبل أمامها. تؤمن الرابطة بقدرات المرأة على تجاوز الظلم الواقع عليها من العادات والتقاليد البالية، وتحريرها فكرياً. أما الصعوبات التي تواجهها هي عدم تجاوب جميع النساء لأهداف الرابطة وقدرتها على التخلص من القيود المفروضة عليها للتمكن من ممارسة نفسها كإنسانة.

- الآن ترأسين رابطة هيرو للمرأة، ماذا قدمتي للمرأة الكردية وللمرأة الكوبانية اللاجئة بشكل خاص، وهل من خطط مستقبلية لأعمال الرابطة؟

- نعم، قدمنا للمرأة الكثير وما زلنا نقدم، استطعنا التأثير على المرأة الكوبانية وتوعيتها بإرشادها إلى حقوقها وواجباتها معاً، قمنا بمظاهرات واعتصامات التي تحد من فرض القوانين البالية على المرأة كـ (القتل بحجة الدفاع عن الشرف)، ونددنا بظاهرة الانتحار التي تحكم بها المرأة بالقضاء على حياتها، كذلك أقمنا دورات إعلامية لعضواتنا، بالإضافة إلى دورات اللغات (الكردية - الانكليزية - التركية)، ودورات الحاسوب والاسعافات الأولية، و القيام بمشاريع تربوية واجتماعية وثقافية واغائية، كذلك أقمنا ندوات ومحاضرات

الأخلاق و الدين

همرين حسو

الشر و عن الأساس النظري للواجبات و عن العلاقة الخلقية و السعادة...الخ ,و يستحضر المنهج الفلسفي أمام عينيه عمل الإنسان بأغراضه و شروطه, و يراعي بوجه خاص أننا نعرف التفرقة بين الخير و الشر , و أن لنا و عيأ و إدراكاً بأنه ينبغي علينا أن نترك الشر و أن نعمل الخير, و على أساس هذا البحث يحصل الإنسان على إدراك ثابت لتقييم عمله من الناحية الخلقية.

إن إيمان المرء لا يؤثر على سيرته و على أخلاقه, بل إن التدين يشجع أحياناً بعض الشهوات السيئة مثل الغضب على الذين يعتقدون بعقيدة أخرى , أو التمسك بالمراسيم الظاهرية و النفاق. كذلك إن الدين و الأخلاق ليسا ملتحمين, بل مستقلين. على معنى أننا نستطيع أن نكون متدينين دون أن نكون أخلاقيين, و نستطيع أن نكون أخلاقيين دون أن نكون متدينين, فالكافر الذي يعيش عيشة فاضلة ليس مخلوقاً خارقاً للطبيعة, لأنه لأن يعيش كافر حياة فاضلة ليس أغرب من أن يرتكب متدين كل أنواع الجريمة !

على هذا الأساس, أساس فصل الدين عن الأخلاق يمكن أن نعتبر رجلاً أخلاقياً و لا نعتبره متديناً. فكيف يمكننا أن نتصور من يعمل الواجب انتظاراً لثواب؟ أو خوفاً من عقاب؟ أفلا نستطيع أن نقول أن أخلاقاً مستقلة أفضل من أخلاق دينية؟ مادامت الأولى لا تنتظر ثواباً أو عقاباً و لا تعتمد إلا على نفسها , بينما الأخرى فلخوفها من الجحيم و أملها في السماء لا بد أن تكون مغرزة؟ , و هذا بعينه هو الذي دفع بعض الصوفية إلى أن يعبدوا الله لا طمعاً في ثواب أو خوفاً من عقاب, بل يعبدونه لا لشيء.

من هؤلاء , زين العابدين بن علي بن الحسين, فإنه كان يقسم العبادة إلى ثلاث: عبادة الأحرار, و عبادة التجار, و عبادة العبيد : أما عبادة الأحرار فهي عبادة الذين يعبدونه لا لشيء بل لذاته و ذاته فحسب, و أما عبادة التجار فهي عبادة الذين يعبدونه طمعاً في الجنة, على قاعدة خذ و هات !, و أما عبادة العبيد فلك عبادة الذين يعبدونه خوفاً منه , مثلهم كمثله الذي لا يمثل إلا بالعصا !

في العصور المبكرة كان يُنظر إلى الأخلاق على أساس أنها تقوم على الدين, و لقد ظهرت هذه النظرة بالطبع من الناحية التاريخية, في صور مختلفة و متنوعة تبعاً لمعتقدات الناس الدينية و تبعاً لتحضرهم أو تخلفهم النسبي, و قد كانت صورتها البدائية جداً تقوم على أساس الاعتقاد بأن ما هو صواب أو خطأ تحدده ببساطة إرادة الله , و لقد صورت الله في صورة تشبه البشر بوصفه عقلاً ضخماً, أو وعياً عظيماً خلق العالم و حكمه. و ربما وجدت صورتها الأكثر تحضيراً في المذاهب العميقة الغامضة للمثالية المطلقة, غير أن التصور الشائع لله قد حل محله في هذه المذاهب مصطلح المطلق الميثافيزيقي, وإن كان هذا المطلق, مثل الله, هو مصدر القيم الأخلاقية و غيرها من القيم .

الشيء الواحد المشترك بين جميع هذه الصور هو القول بأن الأساس الديني للأخلاق , يعني الإيمان بأن التفرقة بين الخير و الشر الأخلاقيين, تضرب بجذورها و بطريقة ما, في تصور العالم على أنه يمثل نظاماً أخلاقياً.

إذا علمنا أن علم الأخلاق الديني هي الاعتماد على الوحي السماوي, و أن نقطة انطلاقه هي الدين, سواء أكان مسيحياً, يهودياً أم مسلماً, و على ذلك فالأخلاق الدينية لا ترى هناك من حاجة إلى البحث العلمي في أساس الخير و الشر و الفضيلة و الرذيلة, إذ أن الدين قد وضع فعلاً المبادئ الخلقية التي يجب على المؤمن الالتزام بها حتى يكون فاضلاً.

أما علم الأخلاق الفلسفي فإنه يعتمد أساساً على العقل. و تسعى الفلسفة الخلقية إلى تحليل ما يسمى بالوقائع الخلقية و تأسيسها تأسيساً فلسفياً, أي تبحثها بالطرق الفلسفية البحتة.

و تتمثل المسائل الأساسية للفلسفة الخلقية في البحث عن ماهية الخير و

الطلاق

كمشكلة وواقع

كمره أيو

الأصل

في الحياة الزوجية السعادة، فسيادة المودة والرحمة داخل الأسرة يجعل كل طرف يتقبل أخطاء الآخر بهدوء و سعة صدر و لكن من الصعب أن تصور الحياة الزوجية كلها سعادة و هناك حيث لا كدر فيها و لا مشاكل، فالحياة مليئة بالصعوبات و المشاكل و الإنصات و الإنسان كائن بشري يصيب و يخطئ، و بسبب هذه الأخطاء تحصل المشاكل الزوجية، وهذا شيء عادي و لكن الشيء غير العادي هو عدم تقبل الزوجين لهذه المشاكل التي هي من صنعهما.

إن ظهور الاختلافات بين الأزواج هي من الأمور الطبيعية التي تشهدها الحياة الأسرية، و إذا وقعت معالجة صريحة لهذه المشكلات بين الزوجين فلا خطورة منها و الزوجان اللذان يعالجان خلافتهما بلهجة هادئة دون عنف أو لوم و يعمدان إلى عدم إخفاء كل منهما ما في نفسه عن الآخر فإنهما يسهمان في إعادة الحياة الأسرية إلى توازنها.

و في حقيقة الأمر لا توجد فترة في الحياة الزوجية خالية من إمكانية حدوث أزمات قد تعكر صفو الحياة الزوجية التي يتوقف نجاحها على التوافق بين الزوجين و تفهم كل منهما لدوره و وعيه لحقوقه و واجباته، لكن الكثير من الزوجات قد يحدث فيها إخلال بالواجبات من أحد الزوجين أو من كليهما مما يؤثر في روابط الاحترام و الحب المتبادل و يعود ذلك إلى اختلاف في الطباع أو في النظرة للعلاقة الزوجية مما يؤدي إلى الجروح و الأغراض النفسية و قد يشتد النزاع و الشقاق فيأخذ صفة الاستمرارية داخل الأسرة فتقلب الحياة فيها إلى جحيم لا يُطاق فتنتفي عندها غايات الزواج فإذا لم تعد العلاقة بين الزوجين كافية لتأمين الطمأنينة و الاستقرار العاطفي تظهر الحاجة إلى فصم هذه العلاقة عن طريق الطلاق.

و مما يؤسف له إن معظم حالات الطلاق تحدث بسبب مشاكل بسيطة جداً يمكن حلها في بدايتها، لكن عصبية أحد الزوجين أو كليهما يجعل اختيار أسوأ الحلول و هو الطلاق دون أن يفكروا في تلك اللحظة بالآثار السلبية المدمرة على الأطفال و على الزوجين نفسيهما و على المجتمع. إن الطلاق بعد ذاته مشكلة و لكن المشكلة الأكبر هي ما بعد الطلاق و تأثير ذلك على مصير الأولاد و ضياعهم، لأن تفكك الأسرة يعني حرمان الأولاد من التربية الحسنة و العطف و الحنان و القدوة.

و نرى أن مشكلة الطلاق أخذت بالتزايد في المجتمعات الحديثة بعكس ما هو متوقع من زيادة الوعي و تفهم دور الأسرة، وهذا ناجم عن التحولات المفاجئة في الحياة الاجتماعية و الاقتصادية و نحن نرى ذلك في الأسباب التالية:

١- أبرز انتشار العلم شخصية الفرد الذي كان مندمجاً في الأسرة و حدّ من سلطان الزوج الذي كان لا يزاحمه في سلطته أحد، مما أدى إلى شعور كل فرد فيها بالاستقلال بما في ذلك المرأة التي تحررت من الأمية و شاركت الرجل العلم و العمل بعد أن كانت تفرض عليها العزلة، فتغير نمط الحياة و نشأت

مشكلات جديدة مما أثر في زيادة حالات الطلاق.

٢- هجرة الأسرة الحديثة بعد أن تحولت من نمط الأسرة الممتدة إلى الأسرة النووية البيت الكبير إلى الحياة في منزل مستقل و غالباً ما يكون هذا المنزل و خاصة في المدن بعيداً عن بيت العائلة ففقدت هذه الأسرة ما كانت تشعر به من الألفة و عاشت في غربة و ثقلت تكاليف الحياة بعد أن ظهرت حاجات جديدة ليست بوسع كل أسرة أن تليها بحسب قدرتها مما أدى إلى ظهور حالات من التوتر النفسي قد تؤدي في بعض الأحيان إلى الطلاق.

٣- أدى التبدل الذي حصل على بنية الأسرة إلى زوال و انحسار الكثير من العادات و التقاليد التي كانت سائدة و التي كانت تقوم بضبط أفراد الأسرة مما أدى إلى ظهور أنماط من السلوك قد لا ترضي الزوج أو الزوجة مما يدفع بهما إلى انفعالات قد يكون الطلاق حلاً معها للخروج من حياة تعيسة يضيق الصبر عن احتمالها.

٤- من أسباب الطلاق اختلاف الطباع و الأخلاق الذي يكتشف مع الأسف خاصة في البيئات التقليدية بعد الزواج إذ أن فترة التعارف و الخطوبة لا تبرز كلاً من الزوجين على حقيقته لما يقوم به أحدهما أو كلاهما من تمثيل على الآخر، وبعد الزواج ينكشف كل منهما على حقيقته و قد يكتشف أحدهما في الآخر ما لا يطيقه من سلوك أو طبع أو خلق فيحل حينها الشقاق الذي يؤدي إلى الطلاق.

٥- قد يكون السفر الطويل للزوج خارج البلد من أسباب الطلاق.

٦- عدم الانسجام العاطفي.

٧- عدم إنجاب الأطفال.

و هنا نؤكد على أن واجب كل أم أو أب مُطلّق أن يتكيف مع واقع الطلاق بعد حصوله و أن لا ينعكس هذا على الأطفال و عدم استخدام الأطفال كوسيلة لتنفيذ الحقد و الإيذاء للطرف الآخر، لأن استخدام الطفل كسلاح ضد الآخر يؤدي الطفل قبل أن يؤدي الخصم.

Mişextî rewşa şobendiya keçan bilindtir dike

Şîrîn Temo

Li kobanê jî mîna hemî bajarên kurdî pîver û pîvanên şobendiye (Jinanînê) hebûn, Pir caran li ser zavê dijwar bûn, lê caran jî di berjewndiya berdewamkirina şobendiye de bûn.

Ji ber ku ew pîvan û pêdiviyên civakî alîkariya serkeftina şobendiye dikirin, mîna qelen, xanî û hin mercên civakî yên din.

Lê piştî mişextî û penaberiye, ku malên gelek malbatan wêran bûn, tenê bîranî li şûn xwe hiştine, piraniya şênîyên kobanê ew merc û pîvanên ku li ser zavê datanîn, hilandin ji ber ku ne xanî, ne jî qelen maye ku ji hevîjna xwe re pêşkêş bike.

Yek ji bavên ku keça xwe li bajarê Persûs a Turkiyê daye xortekî Kobanî wiha ji Kovara Welat re axivî: Tiştên ku xortan hevîyên xwe li ser avadikirin, îro nema ne, Xanî kavi û wêwan bûn, Xakên çandiniyê jê (DA, IŞ)ê desteserkirin û firotin, eger em li benda xortan bimînin ta ku xaniyan ava bikin û qelenê xwe kombikin wê diyardiya Qeyrekeçiyê di nav keçên me de peyda bibe.

Nekarîna şênîyan ji peydakirina pêdiviyên keçan re, tevî metirsiya ji

çewteriyên sincî di nîrê cîwarbûna bê serûber di kampan û cihne dî de, sedemên serkene ji vî rengê şobendiye re.

Ji destpêka pêlên mişextî û penaberiye ve, ku ev bêtirî (100) rojî derbas kiriye, ku di hemî bajarên ku Kobanî lê cîwar bûne, bêtirî (50) î rewşên şobendiye hatine çespanandin.

Seyda Mehmûd Teyfûr ev yeka han ji Kovara Welat re tekez kir: Li bajarê persûsê Tenê, rojê ez 2-3 şobendiyan saz dikim, tiştên ez dibînim ku qelen nemya û tu mercên din li ser zavê li gorî nîrx û pernesîpên êlîtiyê sîdar bûn nayên dîtin, mîna dana keçên Kobanî bo xortên Turkan, ev rewş hêsantir bûye.

Ta niha bêtirî (50) î keçên Kobanê Hevjînin li cem xortên kurdê Turkiyê.

Ev diyarde ji encama nekarîna dê û bavan ji peydakirin xwestek û pediviyên wan re ye, û xwe ji berpirsariya wan riha bikin.

Keça bi navê (M.N) wiha ji Kovara Welat re got: Ez dame Kalemêrekî Turk, û xwedî zarok, Ji ber ku xwediyên min nema dikarîbûn xwestekên min peyda bikin piştî ku hemî mal û mewdanên xwe li şûn xwe hiştin û windakirin ji encama bumbabarnakirî balafirên.

Mişextî ne tenî xaknîgariye, lê belê ya pernesîpane jî, keçên xwendekar tenê ji şobendiye re mane, tu xewn û hevî di asoyan xuya nabin, ne jî Kirasê spî yê bûkaniyê ku bejna wan bixemlîne, ne jî hola şahîyan ku bi zemawenda xwe şabibin, tişteke li cem wan nema hemî têkçûn, derabsî qûnaxa şobendiya lezok û zû bûn, û zarokên penaber bînin. ■

Rewşa zarokan di şoreşê de

Gulal Liyanî

Şoreşa Sûrî bandora xwe li civakê kiriye, nemaze li zarokan, ji despêka şoreşa aştiyane ve û zarok li kêleka mezinan pişkdarî di xwepêşandanê de dikirin, hin ji wan bûne dengbêjê xwepêşandanê û yên din diruşme û sitranên şoreşî mîna lîstikê bi kar danîn.

Awaz Liyanî zarokek ji bajarê Girkê Legê ye dengbêjê xwepişindanan bû, ji kovara Welat re axft û got: Ji despêka şoreşê ve min diroşme di xwepêşandanan de digotin û hêviya min ew bû ku ez wek Qaşûş bibama, dengbêjê xwepêşandan .

Lê piştî şoreşa aştiyane bi aliyê çakdariyê ve têkçû, û rahiştina çakan di civakê de belavbû, kiriyarê zaroka jî hatine guhertin bêtir bi aliyê tundutûjiyê ve, di çê çêtrin lîstik li cem zerokê Girkê legê bûye avakirina rêbendan li kulan û taxên bajêr, ev yek bandorek neyînî li rewşa zaroktiya van zaroka dike, ew wek mezinan dipeyivin û îdî diramin.

Li gorî hevdiştina me bi zarokên ku rêbend lîstikê avadikirin, wan di got

gava em mezin bibin emê bibin leşker, emê di qadê cengê de şerbikin .

Dîmenên tundutûjiyê li ser kenalê ezmanî der dikevin û bandora xwe li guhertina kiriyarê zaroka dike, ji ber tînebûna sazî û rêxistinên civakî yên ku guhdanê li parastina zarokan dikin, zaroktiya zarokan di metirsînê de ye .

Ceng bi rewestandina dengê gula û bombeyan disekine, lê bandora wê bi salan di civakê de dimîne, ji lewra jî erk û sitobarê malbetan e ku jîngeheka dirust ji zarokên xwe re peyda bikin dûrî tundutûjiyê ■

Rêxistin û komeleyên jinê li bajarê Qamişlo, ermanc û kar...

Xunav Kano

Weke tê zanîn rola jinê û beşdarbûna wê di rêxistinên civakî de, ji rola wê di civakê de nayê cûda kirin, û bingeha civakê ya siyasî û aborî û rewşenbîrî tenê rolê di pêşketin û azadiya jinê dilîze..

Herweha çalakîya jinê di warê civakî de bi rengê xwe yê herî navdar ewe rêxistin û komeleyên jinê ye, ew komeleyên ku karê wan girêdayî bi alîkariyê û belavkirina wekhevîyê ye, herweha çareserkirina pirsgrêkên civakê, û awayê herî pêşketî ewe avakirina rêxistin û komeleyan e, û piraniya caran tenê jin di van komeleyan de kar dikin, herweha bêhtirîn jinên karmend têde zêdetirî 40 salî kirine, û xwedanê rewşeke pak di xwendin û warê diravî de ne, ma gelo taybetmendîya karê van rêxistinan ku mercê wê karkirina jinê ye ji bo geşpêdana wê ye, anga ermancên din ji vî karî re hene?

Herweha pîrbûna jimara van rêxistinan normal e, anga peyamek din ji damezirandina wan re heye?

Piştigirîya diravî herweha Gelo ev rêxistin civakî ne anga siyasî ne?

Li bajarê Qamişlo jimarek ji rêxistinên jinê heye, gelo ev rêxistin çi karî dikin? û erkê xwe yê rasteqîn di komele û civakê de dikin?

Derbarê vê diyardeyê "Nûra Xelîl" rêvebira rêxistina SARA ya dijîtiya tundiye li dijî jinê li bajarê Qamişlo ji kovara Welat re dibêje:

Rêxistina Sara di heyva 7an di sala 2013 an de ji aliyê 12 jinan ve hat avakirin, ermanca me ji damezirandina wê ku saziyên taybet bi dijîtiya tundiye li dijî jinê li Rojavayê Kurdistanê tune bû, şaxek me li Efrînê jî heye, Herweha endamên me nêzî 25 jina ye, jinên karmend di komela Sara de ji 18 ta 40 salî hene, herweha ji xwendekarên zanîngehê û karmend û mamosteyan pêk tê.

Herweha "Xelîl" da diyar kirin: Karê me taybet e bi dijîtiya hemû tundiya li ser jinên li Rojavayê Kurdistanê, jinên ku tîrî kuştin di bin navê namûsê de, û jinên ku tundî li ser wan tîrî kirin em parastina mafê wan dikin, û hewldana çareseriyê dikin, bêhtir ermanc ewe ku em peyamekê bighînin civakê ku tu çareserkirin bi kuştinê nîne, tevî vê jî perwerde û jimara jinan û ya bûyeran em çêdikin, wek jimara jinên berdayî û yê tîrî kuştin û jibîlî wê, dikin xwendin û em bi semînar û mangirtin û xwepêşindanan li dar dixin, herweha rêvebirîya diravî ya rêxistinê endam xwe bi xwe dikin...

Û rêvebira rêxistina Sara derbarê rêxistina xwe got:

"Endamên me ne tenê Kurd in, û me navê komelê kir Sara ji ber ku ev nav li hemû gerdûnê naskiriyê, û bi hemû ol û miletan ve girêdayî ye"...

Herweha rêxistinek din jî li bajêr kar dike bi navê rêxistina "Jina Kurdî Azad", û karê wê di qada dahûrandina bîrwerî û çanda jinê ye, û jimarek ji jinan têde kar dikin "Yîsra Zibêr" seroka komela Jina Azad, ji kovara Welat re axift û wilo got:

"Di sala 1994an de rêxistina Jina Azad ji aliyê hin jinên serbixwe hat avakirin, û di destpêkê de hin hêzên siyasî alîkariya me kirin, û cihek ji bo lidarxistina çalakîyan ji me re peyda kirin, lê ji ber zordariya rêjîmê em neçar bûn karê xwe di sala 1997an de rawestînin, û di sala 2011an de em bi rengekî fermî vegeyriyan karê xwe, endamê rêxistina Jina Azad ji 95 jinan pêk tê, şaxê rêxistinê li Amûdê û Heskê, herweha li Stenbûl û Batmanê li Bakurê Kurdistanê jî heye, jinên karmend ji 3 asteyên xwendinê pêk tên:

- 1- yên ne xwende
- 2- xwendina navendî
- 3- xwendina bilind

"Zibêr" diyar kir ku ermanca rêxistina wan rewşenbîrî û civakî ye, herweha xwestinek heye bi alîkariya siyasî di pêşeroja Rojavayê Kurdistanê de, wek avakirina perlemanê.

Jin endama sereke ye ji avakirina civakê û kiriyara geşpêdan û guhertina rojevê re, bo ku jin bi rastiya xwe çalak be û bikarbe sûdê bike, divê mercê karê xwe pêk bîne, ji alî zanistî û abûrî ve, û li bajarê Qamişlo komeleyên jinê hewl dikin jinê pêşbixin, bi ermanca ku sûdê li xwe û li hawîrdora xwe bike

Efrîn

û barîna berfê

Di encama barîna berfê de, riyên di navbera navend û gundên navçeya Reco ya herêma Efrînê hatin girtin. Asayîşên herêmê bi hemû derfetên xwe hewl didin ku riyan veikin.

Li navçeya Raco ya herêma Efrînê 8 demjimêran bê navber, berf bariya û di encamê de hemû rêyên wekî rêyên di navbera navenda navçeya Raco û gundên Mîdana, Qude, Umera, Derwêş

û Hesên hatin girtin. Hat zanîn ku ji ber berfa ku li ser rê kom bûye çûn û hatina welatiyan gelekî zehmet bûye.

Hêzên ewlehiyê li herêma Efrînê ji bo çareserkirina pirsgerê û vekirina van riyan tavilê seferberê bûn. Û helên ewlehiyê bang li hemû welatiyan kirin ku bi baldarî tirimpêlên xwe bajon û tedbîrên xwe yê girêdayî rewşên berfê bigirin ■

Jêder-Anha

Metirsiya şoreşa çekdarî li ser zarokan

Alan Alûcî

Zarok bingeha avakirina civakê ne, hêvî û omîdên pêşerojê ne, ew beşê herî hestyare di xwezaya jiyandê de, dêmek hewcedarî hemû rengê kêf û bextewariyê ne.

Bi dirêjbûna şoreşa çekdarî li Sûrî ji hêla hezên rêcîmê û yên têrorist û piştî pêkanîna hemû şeweyên curbicur ên gefnîyê ji kuştin, serjêkirin bi taybet ji aliyê rexistna Da'îşê ve, û belavkirina dêmên wan li ser bînger û medyayan, bûn cihê metisiyê li cem zarokan û bandoreke ne baş li ser pêşeroja wan dike.

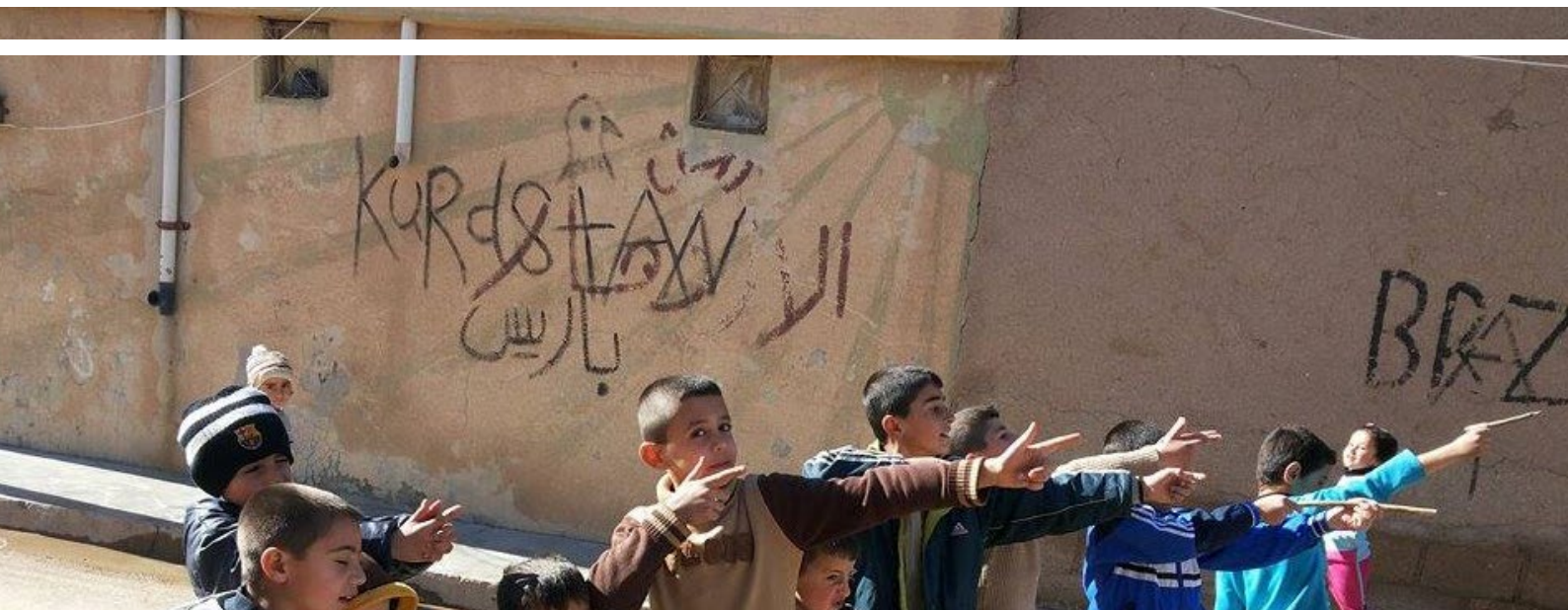
Di be ku ev wêneyên xwînê û lêdanê li ber çavên zaroka bibe sedema avakirina çanda tundûtîjî di mejiyê wan de bi demê re ziyaniya wê li civakê bandor bide. Zarokên Sûrî îro hatine veguhestin ji dilpakî, kenê xwe yî bêguneh, û ew bûne mîna hovên ku li daristanan dijîn, tev lîstokên wan jî guherî bi ber lîstikên lîxistin û lêdanan, hin ji wan jî îro li kolan û taxên xwe rêbendan çêdikin mîna hêzeke leşgerî û bi textikan kilaşinkof û doşka çêdikin!

Tevî ezberkirina wan ji navê hemû cûreyên çekan re, ev ji bilî ku bi hezaran zarok ji dibisan û xwendinê dûrketine û ew îro li bin çandirên penaberiya bicî dibin, di rewşeke wêran de jiyana xwe berdewam dikin, bi

kêmasiya hemû pêdeviyên wan bi taybet di werzê Zivistanê ku serma û seqaye, tevî ku mafê wan di hemû rêxistinên cihanî de hatine emzekirin lê mixabin ta niha tu kes li zarokên Sûrî xwedî derneketine, tenê hin rêxistinên sîvil ew jî li gorî karîna xwe dikarin hejmarek biçûk himbêz bikin

Herweha ji malbat û civakê tev de tê xwestin ku karibin perwerdeya zarokan biguherin, bi her awayî wan dûrî dîmenên tundûtîjîyê bibin

ta ku pêşerojê nû ji wan re peyda bibe, pêşerojê aram bi mejiyekî mirovatî û biratî. ■

Bazirganiya wesayitên biyanî li Dirbêsiyê

Sadûn Sîno

18

Li parêzgeha Hesekê di demên çûyî de bazirganiya wesayetên Ewropî tê kirin û bûye karê beşekî mezin ji xelkên wê deverê re, bi taybet li heremên ku ne di bin kontrola rijemê de ne, lê tevî ku buhayên van wesayetan bi nîrxekî bilind tê firotin, roj bo roj xwestina wan ji aliyê welatiyan bêtir dibe, ev jî bû sedem ku bazirganiya qaçax bê bikar anîn di riya xaknîgariya turkiyê re,

û bi taybet di riya dergehê sînorî yê Bab El Hewa, ku ev dergehê yekem bû ji boyî derbaskirina wesayetên qaçax û veguhestina wan

bo heremên Kurdî li Cezîrê .

Derbarê karê bazirganiya wesayetên qaçax, û di hevdîtinekê de li gel Welat, bazirgan Abdulbaqî Şêxmûs diyar kir ku di despêkê de desthilata Turkiyê biryar da ku xelkên Sûriyê dikarin bi awayekî

fermî derbasî Turkiyê bibin, û ev bû derfet ku dergehê bazirganiyê were vekirin, û ji wê demê ve xelkên Sûriyê yên ku li Ewropa dijîn

dest bi karê bazirganiya van wesayetan kirin, û piştî guhertina hijmar û kaxezan ew derbasî Sûriyê kirin û behtirê dewletê ku ev wesayet jê tên ew in Elmaniya û Bulxariya.

Ji aliyê xwe ve û di heman mijarê de "Ebsulbaqî Şêxo". xwedanê pêşengeha van wesayetan li bajarê Dirbêsiyê anî ziman, ku nîrxê kirîn û firotina van wesayetan, ne wek e heve, û ev jî girêdayî mûdêl û welatê ku lê hatiye çêkirin, ku dighêje nêzî 17 hezar \$.

Bê guman sedema buhabûnê jî ji ber biuhayê veguhestinê ye, di dema ku komên çekdar tevaya riyên bazirganiyê kontrol dikin ji despêka şoreşa Sûriyê, û ta niha bazirganiya van wesayetan bi piranî belav bû li heremê Kurdî û hemû deverên ku ne di bin kontrola rijemê de ne.

Lê mijara herî asteng ew e, derbaskirina wan di gergehên sînorî re dema ku herem bi tevahî ketiye bin kontrola Da'îşê mîna dergehê

"Tel Ebyed" û ev jî bû sedem ku bazirganî bê rawestandî di vê demê de, û tenê kirîn û firotina wesayetên berdewame ku berî van astengiyan derbasî Sûriyê bûne. ■

Komara Mehabad hat bibîrxistin

Lawikê Romî

Di 22ê meha bûrî de bîranîna komara Mehabad hat bibîrxistin li bajarê Serê Kaniyê ji hêla beşek ji rojnamevan û siyasetmedarên partiya Yekîti-Wîhdê, ev bîranîn hat lidarxistin bi beşdariya komek ji kesayetên bajêr ji parêzer, rewşenbîr, xwendevan û siyasetmedaran tevî vexwendina hin sazî û kesayetên berpirsyar.

Derbarê wê sebarete de filîmekî taybet hat bîngerkirin bo cemaweran, ew filim li ser jiyana Qadî Mihemed û di derbarê komara Mehabad de hat pêşkêşkirin, piştê hat nîrxandin ji hêla amadebûyan ve li ser jiyana qehremanî û ezmûna komara Kurdî ya ku hate damezrandin li Rojhilatê Kurdistanê bi keda Qadî û hevalên wî, hêjayî bibîrxistinê ye ku ev cara yekeme wek vê sebarete tê lidarxistin bi vî awayî ceywaz.

Û di dawiya sebarete de, holek di bin navê Hola Qadî Mihemed hate binav kirin, û hat sozkirin ku ev hol ewê bibe simbola vejîna Mehabadê û dê her û her nav û bîrê Qadî Mihemed têde were geşkirin.

Ji hêla xwe ve 'Ebdulhelîm Silêman' rojnamevan û yek ji endamên rêvebir li ser vê sebarete bo kovara Welat weha axivî û got: Me xwest ku em vê bîranînê bixemlînin û wek xelatekê em navê hola xwe ya civînan di vê roja pîroz de di bin navê hola Qadî Mihemed binav bikin, û em şanazin bi vê gavê û bi vî navî.

Ji 22ê mehê ve, îdî hola Qadî Mihemed ligel xelkên Serê Kaniyê peyda bûye, guman tuneye ku ev pêşinyazek bedewe û cihê vehesiyê ye bo her welatiyekî û ewê têkeve di nava rûpelên dîroka vî bajarî bi tîpên zêrîn ■

Zivistan û rewşa cadeyên taxa Miftî

Salar Salih

Dîsa demsala Zivistanê vegeriya, û baran bi piranî li ser bajarê Hesekê û taxa Miftî ve bariya, baran nîşana xêrê ye li navçeya Cizîrê bi giştî, çiku piraniya nişteciyên herêma Cizîrê ji çandiniyê dijîn, û piraniya vê çandinyê bi xwe bejiye, ango li ser ava baranan çê dibe, lê sebareta taxa Miftî rûyek dîtir ji barana pir re tê xuyanê kirin, û problemeke mezin dafirîne, ber ku piraniya kolan û cadeyên taxa Miftî û taxa Dahiyê ya ku li bakurê wê hatiye avakirin hîn bi temamî ax in û nehatine ziftkirin, ev cade piştî baranên pir dibin golên avê û ji heriyê welatî bi zehmetî têde dimeşin û gelek caran hin ji wan çerixîne û ketine erdê bi sedema heriyê, gelek caran jî pêlavên wan ji lingên wan dikevin û bi heriyê ve dimînin, mirov astengiyan dibîne di derketinê ji bo peydakirina pêdiviyên malê yên serekî, lewra li vê taxê di dema baranan de kesek ji mala xwe dernakeve eger ne pêdiviyek wî ku pir giring hebe, herweha kesên ji taxên dîtir ên ku merivên wan li vê taxê hebin, bi sedema heriyê ew serdana merivên xwe nakin ta ku cade zuha bibin.

Yek ji sedemên piştguhkirina taxa Miftî ji bala

rêjîma Be's, ew bû ku piraniya şîniyên vê taxa ji miletê Kurd in, rêjîmê siyasetek awarte li dijî Kurdan dimeşand û taxên piraniya Kurdî piştguh dikirin bi biryarî pilankirî û bi siyaseteke nijadperestî, herweha cadeyên taxa Miftî û Dahiyê piştguhkirin û ew wisa hiştin bê ziftkirin, û yê ku ji wan ziftkirî bû tu agahî lê nedikirin, û kort û çalên wan wisa dihiştin bê serastkirin ku di şevê de gelek caran tirumpêlên welatiyan têde werdibûn, ligel ku xelkên taxa Miftî gelek caran gilî û gazine xwe dighandin şaredariya Hesekê û kesên berpirsyar têde, û rewşa cadeyên taxê ji wan re şirovedikirin lê tu guhdan li wan nedihat kirin û xuyanê dikir ku siyaseteke pilankirî li dû vê xemsariyê heye, û biryarên ji rex serkirdeya liqê Hesekê yê partiya Be's hene, bi merema piştguhkirina taxên piraniya Kurdî li bajarê Hesekê, û tu kes nikare van biryaran têkbidê.

Lê dema niha herdû taxên me behsa wan kir, taxa Miftî û taxa Dahiyê, ew di deverên kontrola rêveberiya xweserî de ne, û rêjîmê destê xwe ji van taxan kişandiye, û hemû pêdawistiyên van herdû taxan û pêdiviyên xelkên wê şaredariya Hesekê ya girêdayî vê rêveberiya xweserî di ber wan de berpirsyare, sebareta rewşa cadeyan, rêveberiyê hewilda ku çal û kortên di cadeyên taxê de ne rast bikin berî ku demsala Zivistanî bê û ew cade bibin golê avê, li hin beşên cadeyan zifta bişrî danîn û ew gav bi serket, lê li beşên dîtir beqaya xistin wan kort û çalên cadeyan de, û ew gav bi sernekt û encamên wê berovajî armancên wê gavê hatin:

Dema ku baran bi piranî hat û jiber nebûna mesrefên avê di cadeyan de, dîsa av civiya û gol afirandin.

Rêjeya axê di beqaya de gelekî pîrbû, jiber wisa ew beqaya hemû bû herî, û zift bi carekê hew hat xuyanê kirin, û kirasekî ji heriyê girt ser wê zifta ku mayî.

Rewşa xizmetguzarî li Hesekê Raman Îsa

Ev nêzî 4 sal bûye ku şoreşa Sûriyê berdwame, û encamên wê kirîzê li herêmên Kurdî li ser hemû astan bi şeweyekî neyinî bandorê dike, mîna têkçûna ewlehiyê, rewşa abûrî a ziyan, ji xwe bê guman barçebûn û ezezî her demê rewşa hêz û rêxistinên ramyarî ye, di çarçeweya vê rewşa bobelat de, mijara xizmetguzarî her û her hatiye piştguhastin, bi taybet ji aliyê rijemê ve .

Li Hesekê eger mirov wê kêşeyê bişopîn e, tê xuyakirin ku pir gazin ji xelkên bajêr dihat kirin, ji ber rewşa xizmetguzarî têkçûye, û tu hewldan jî ji aliyê millet ve nehatiye kirin .

Di heman demê de jî tê zanîn ku kar û barê xizmetguzarî, her demê ev jî erkê şaredariyê bû, lê di demên dawî de diyare ku şaredariya desthilatê li bajêr bi erkê xwe ranabe, û ev yek bû sedema pir kêşê û pirsgrîk jî derdikevin holê, li ser asta taxên ku Kurd lê dijîn, an ku taxên Kurdan, ji despêka sala 2014an şaredariya gel hat avakirin, ji wê demê de û ta neha şaredarî bi karê xwe radibe, û li gor ku tê gotin di destpêka damezrandina şaredariyê de, helwesta

xelkên bajêr derbarê karûbarê wê, ne cuda bû ji şaredariya desthilatê .

Derbarê rewşa xizmetguzarî û karê şaredariya gel, û di hevdîtinek taybet de ligel kovara Welat „Nasir Xizem "welatî" , helwesta xwe diyar kir û got : Bê guman rewşa xizmetguzarî ji beriya 4 salan hatiye piştguhastin li bajarê Hesekê, lê ji dema ku şaredariya gel hat avakirin di sala 2014an de, hinek guhertiin li taxên Kurdan çêbû , ji xwe di despêkê de millet ne alîkar bû bi şaredariyê re, lê roj bi roj xizmetguzarî pêş dikeve, û alîkarî bi millet re tê kirin.

Di heman mijarê de, û di hevdîtinekê de bi hevseroka şaredariyê re , mamosta Sozdar Ehmed, anî ziman ku naveroka karê me alîkarî û xizmeta gelê me ye, lê dibe ku hin kêmasî jî di karê me de habin, û ev jî tê xwestin bêtir, ku millet bi me re alîkar be, da ku em karê xwe bi rêk û pêk bikin .

Herweha berdevkê ragihandina şaredariyê, mamosta Abdulxaliq Cemil, got ku di sala 2015an de gelek pirojeyên çaksazkirinê me xistine rojevê de, bi taybet pirojeya paqijkirina kolanan, avakirina bexçan, peydakirina av û elîketrîkê, û balavkirina sotemeniyê .

û emê di pêşerojê de bi gelek pirojeyên din jî rabin .

Li gor şopandina rewşa xizmetguzarî li Hesekê, tê xuyakirin ku pir cudahî di navbera navenda bajêr û taxên Kurdan de heye û ya herî balkêş mijara paqijkirina kolana ye, ya ku bi demên dirêj hatibû piştguhastin. ■

OMEGA 3

Dr. Abdulwahab Hacı

Wek tê zanîn OMEGA 3 ,sê reng ji rengên donên tirşane ne,tên naskirin wek donên tirşane yê bingihîn. Ev donên tirşane yê bingihîn di laşê mirov de nayên afirandin ,tenê mirov dikare wan donan di riya xwarin û vexwarinê re bistîne.

wek me got

Omega 3 bi giştî sê donên tirşîne:

1.Doksahêsînowîk DHA .

2.Îkosabntînowîk EPA .

3.Alfalînolînîk ALA. ,Tirşîya DHA u tirşîya EPA sudeyên wan baş hatine naskirin,lê tirşîya ALA hê sudeyên wê nehatine naskirin .

Omega 3 bi piranî di goştê masî de heye bi taybetî goştê masiyê SALAMON,TÛNA , û SERDÎN .

Herwiha Omêga 3 di donê olîvkan de (zeytûnan de),donê dendikê kitanê de,Gwîz, Behîv,kajo,findiq,û fisteqan de jî heye.

Donên tirşane ji bo tenduristiya laşê mirov pir

bi sûdin,ji ber:

1. Omêga 3 hemî perdên ku rehên laşê mirov ji hûnder ve dinixûmînin avadikin.

2. Omêga 3 hemî tûkên tenik ên ku di navbera hemî şaneyên laşê mirov dafirînin

3. Omêga 3. sîstema xwîn meyandina laşê mirov bi awakî normal diparêze .

4. Omêga 3. karê masûlkan û livandina wan bi awakî serbest diparêze.

5.Di van salên dawî de hin tirşiyên Omega 3 wek derman tînin bikaranîn bi taybetî ji bo parastina dil û mêjîyê mirov ji nexweşiyên giran (wek êrîşeyin ku tînin ser dil û êrîşeyên ser mêjî)herwiha ji bo normalkirina bilindbûna pesta xwînê û kulbûna movikan bi berfireh tê bikaranîn.

6. Omêga 3 Kolîstrîdatên bezane yê ku dikevin hundirê damarên xwînêde,û Birotînatên bezane(kolîstrol) di sîstema xwîngerê de pir bi talûke û zîyanin,û bi alîkariya Omega 3 ew kêmtir dibin.

7. Omêga 3 pesta xwînê nimz dikê.

8. Omêga 3 . êş û kulbûna movikan bi awakî ber bi çav kêmtir dikê.

9. Omêga 3 . kulbûna roviya qalim a demdar,ku tê naskirin wek nexweşîya kron bi alîkariya Omêga 3 baştir dibe.

xwendevanên hêja ji ber ku goştê masî bi Omêga 3 zengîne.pêwîste hûn masiyan di hefteyê de bi kêmanî carekî bixwin,ew masî yê çemabin yan ên ji deryayê bin,yan jî masiyên di qotîkan de parastî bin,sudeyên wan wek hevin,ji bîr nekin di heftê carekî masiyan bixwin

Xweşnav Heso

PEYVA WENDAYÎ

(şoreş-xal-buhar-şahîn-dar-şahînaz-daro-payîz-dilnaz-şêro-dûrî-xan-şal).

ş	o	r	e	ş	l	a	x
ç	z	a	n	l	i	d	b
z	ş	î	d	x	a	r	u
î	ş	ê	r	a	a	ç	h
y	i	a	r	û	r	n	a
a	r	a	L	o	d	o	r
p	ş	a	h	î	n	a	z
d	a	r	n	î	h	a	ş

Peyva wendayî ji 7 tîpa pêktê, qadek navdare li Rojhilatê Kurdistanê.

--	--	--	--	--	--	--

XAÇERÊZ

Asoyî

- 1-yek ji demsala ye.
- 2-yek ji jimarên e - sê tîp ji peyva (zencîr).
- 3-terse Zemînê - ji êşê re ye .
- 4-cih - wilo .
- 5-yê ku karê endezyariyê dike .
- 6-îro , li gorî xelkên Zaxo.
- 7-berya
- 24demjimêran - du tîp wek hevîn-pûrt.
- 8-rojgeha Êzîdiyan li Şengalê.

Serjêr

- 1-yek ji navên lawan e.
- 2-terse zehmet - kêşe û riya xweda nasiyê.
- 3-gotina(merd) belawela.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								

- 4-sê tîp ji gotina(mîlav) - evîn bi nivîsa Ingilîzî.
- 5-gotina (Newroz) belawela .
- 6-yek ji rojên hefteyê(b) - sê tîp ji peyva(Diyador).
- 7-terse gotina tîr û giran(b).
- 8-terse raketinê .

Jimara bi tenê

Cihê vala di her malikê de bi jimara gerek dagre, lê divê ku tenê carekê jimar were dagrtin di her malekê de, û herweha divê ku tenê carekê were dagrtin li ser xêza asoyî û serjêr .

3	5		8	4				7
		7	2			9	5	
	4		6			1		
	2	5		9	1	7		
	1		4				3	
		6	5			2	9	
		4			6		1	
	9	3			4	8		
2				3	5		7	9

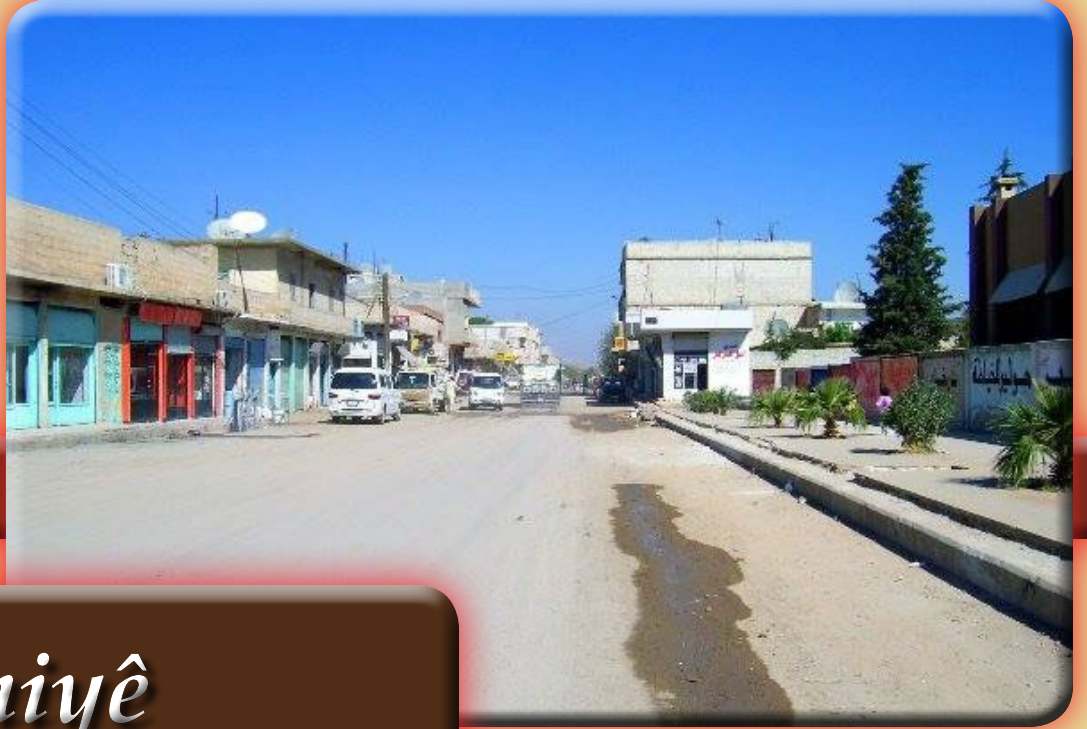
Ferhengok

حديقة الأزهار	Gulzar
أكليل من الزهور	Gulwaz
درس	Wane
محاضرة	Fêrdane
مهاجر	Mişext
منى	Xwezî
هيام	Sewda
جبل	Nifş
س	

23

PEND Û ŞÎRETÊN KURDÎ

- 1-Bi gulekê nabe Buhar !
- 2-Belkî di guhê ga de razaye !
- 3-Pişta xwe bi xelkê girê nede !
- 4-Barî ketî li qadê namîne!
- 5-Diza ji diza dizî,erd û ezman lê pirsî !

Kûbaniyê dê sibe xweştir bibe

welatpress2014@gmail.com
www.facebook.com/Dengekurdistanasurya

Welat

ولات: مجله شهريه ثقافيه عامه

العدد (١٨) ٢٠١٥/٢/١٦